

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 10. maj 2007

Betænkning

over

Forslag til arvelov

[af justitsministeren (Lene Espersen)]

1. Ændringsforslag

Justitsministeren har stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. december 2006 og var til 1. behandling den 11. januar 2007. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Ekspertmøde

Udvalget har den 26. april 2007 afholdt et internt ekspertmøde om lovforslaget.

Sammenhæng med lovforslag nr. L 101

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med forslag til lov om ændring af forsikringsaftaleloven samt forskellige andre love. (Begunstigelse i forsikringsordninger og ændringer som følge af arveloven m.v.) (Lovforslag nr. L 101).

Høring

Lovforslaget bygger på betænkning nr. 1473/2006 fra udvalget til revision af arvelovgivningen m.v. Betænkningen har været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 13. marts 2006 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 490, Folketingsåret 2005-06. Den 4. januar 2007 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Birgit Brunstedt, Slagelse,
Rasmus Kristian Feldthusen, lektor, cand.jur., ph.d., Københavns Universitet,
Kirsten Reimers Lund, advokat, København K,
Finn Taksøe-Jensen, professor, dr.jur., Holte og
Olav Willadsen, advokat, Glostrup.

Justitsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 27 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 2 af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et mindretal i udvalget (S, RV, SF og EL) bemærker følgende:

Mindretallet (S, RV, SF og EL) hilser en revision af arveloven velkommen. Det står meget klart, at arveloven fra 1963 ikke lever op til nutidens familiemønstre og de dermed forbundne forventninger i arvemæssig henseende.

Derfor var det også meget rigtigt set, da den tidligere justitsminister, Frank Jensen, i 1998 valgte at nedsætte Arvelovsudvalget. Arvelovsudvalget afleverede sin betænkning i 2006 – en betænkning, som bygger på nydannelser, herunder særlig mulighederne for at give den længstlevende i et ægtepar en bedre økonomisk sikkerhed, og indførelse af legal arveret for ugifte samlevende.

Mindretallets (S', RV's, SF's og EL's) ønsker til en ny arvelov er at få den gjort nutidig og fremtidssikret, samtidig med at mindretallet har et klart ønske om at få styrket den længstlevende ægtefælles økonomiske situation, hvor hensynet til andre arvinger må komme i anden række. Med udgangspunkt i ovennævnte ønske skal mindretallet derfor beklage, at det ikke har været muligt at få flertallets opbakning til et ændringsforslag, der ville have sikret, at det ikke for en ægtefælle før sin død bliver muligt uden den anden ægtefælles vidende via et testamente at forringe den længstlevende ægtefælles arv. Mindretallet anerkender naturligvis, at justitsministeren, efter Socialdemokratiets ønske, har forsøgt at råde lidt bod på problemet ved at stille et ændringsforslag, der forhøjer supplementarven med 100.000 kr. til 600.000 kr., og at ministeren har givet tilsagn om, at der iværksættes lovovervågning af de nye regler om ægtefællens tvangsarveret. Dette til trods finder mindretallet, at det klart vil stride imod det overordnede ønske, at sikre længstlevende mulighed for at fortsætte sin livsførelse, hvis en ægtefælle før sin død vælger at forringe den længstlevende ægtefælles arv uden dennes vidende. Mindretallet vil nøje følge denne lovovervågning, da der er god grund til at frygte, at adgangen til at begrænse ægtefællens arv til tvangsarven vil blive udnyttet på en måde, som indebærer en generel forringelse af den længstlevende ægtefælles retsstilling.

Arvelovsudvalget har også meget grundigt beskæftiget sig med ugifte samlevendes arveretlige stilling. Men i modsætning til Arvelovsudvalgets enige indstilling om at give ugifte samboende legal arveret, har justitsministeren valgt kun at give ugifte samboende mulighed for at oprette et fælles testamente om, at de vil arve hinanden – også kaldet et udvidet samlevertestamente.

Mindretallet (S, RV, SF og EL) finder Arvelovsudvalgets enige anbefaling veldokumenteret og meget seriøs, hvorfor mindretallet dybt skal beklage, at justitsministeren ikke har fulgt denne anbefaling. Tilsvarende skal mindretallet dybt beklage, at der ikke har kunnet skabes et flertal i Folketinget for at sikre ugifte samboende legal arveret.

Til trods for at det ikke er lykkedes at få skabt det nødvendige flertal for mindretallets ønsker til klare forbedringer af det fremlagte lovforslag, vil mindretallet alligevel stemme for forslaget, da mindretallet finder, at der overordnet er klare forbedringer i det nye arvelovsforslag set i forhold til den bestående arvelov fra 1963.

Et andet mindretal i udvalget (DF) bemærker følgende:

Dansk Folkeparti har hæftet sig ved forslaget om at nedsætte ægtefællens tvangsarv fra 1/6 til 1/8. På papiret er det en forringelse af den længstlevende ægtefælles retsstilling. En sådan nedsættelse

kan derfor umiddelbart virke bekymrende, da det er afgørende for Dansk Folkeparti, at de nye arve-regler styrker ægtefællens retsstilling.

Dansk Folkeparti har imidlertid lagt til grund, at langt de fleste testamentsoprettelser mellem ægtefæller i praksis vil have til formål at styrke den længstlevende ægtefælle. På dette punkt giver lovforslaget den længstlevende ægtefælle en bedre retsstilling end i dag, fordi børnenes tvangsarv nedsættes fra 1/4 til 1/8 og arveladers testationskompetence derved forøges.

I de få tilfælde, hvor ægtefællerne ved testamente ønsker at begrænse den længstlevendes arv, vil det ofte ske i enighed mellem ægtefællerne for f.eks. at sikre et generationsskifte af en virksomhed eller en ligestilling af særbørn og fællesbørn.

Det kan selvfølgelig ikke udelukkes, at en testator udnytter nedsættelsen af ægtefællens tvangsarv til uden længstlevendes vidende at begunstige en tredjemand på ægtefællens bekostning. Det sker dog nok kun i sjældne tilfælde. Ægtefæller har jo som oftest et ønske om at ville begunstige hinanden mest muligt, så den længstlevende ægtefælle kan fortsætte den hidtidige levestandard.

Dansk Folkeparti kan tilslutte sig, at der gives testator en større frihed til at disponere over de midler, som er opsparet gennem livet. Det er vigtigt at sikre, at ægtefællernes helt rimelige ønsker om at ville fravige arvelovens regler om den legale arvelod ikke unødigt hindres af reglerne om tvangsarv. Dog havde Dansk Folkeparti gerne set, at tvangsarven for ægtefæller var forblevet på 50 pct. Virkningerne af et testamente om begrænsning af ægtefællens arv til tvangsarven afbødes dog af reglerne om suppleringsarv, der indebærer, at den længstlevende ægtefælle altid – med det af justitsministeren fremsatte ændringsforslag – er sikret mindst 600.000 kr. i arv m.v.

Dansk Folkeparti tillægger det endvidere afgørende vægt, at lovforslaget indeholder en markant forhøjelse af ægtefællens legale arvelod fra 1/3 til 1/2. Det har den konsekvens, at ægtefællen står betydeligt stærkere i forhold til børnene end i dag i de mange tilfælde, hvor der ikke oprettes testamente. Dansk Folkeparti kan på den baggrund støtte lovforslaget.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 7

1) I *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »96, stk. 2,« til: »§ 91, stk. 2,«.

[Ændret henvisning]

Til § 11

2) I *stk. 2* ændres »500.000 kr.« til: »600.000 kr.«

[Forhøjelse af beløbsgrænsen for ret til suppleringsarv]

Til § 15

3) *Stk. 1, nr. 2*, affattes således:

»2) efter den førstafdøde ægtefælles død har arvet en samlever efter et testamente oprettet i medfør af § 87,«.

[Præcisering]

Til § 16

4) *Stk. 1, nr. 2*, affattes således:

»2) efter den førstafdøde ægtefælles død har arvet en samlever efter et testamente oprettet i medfør af § 87, eller«.

[Præcisering]

5) I *stk. 6* indsættes som *3. pkt.*:

»§ 47, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse.«

[Præcisering af reglen om fradrag af en særlivsarvings arv i boer, hvor ægtefællen har benyttet retten til suppleringsarv]

Til § 88

6) Paragraffen affattes således:

»§ 88. Et testamente efter § 87 er kun gyldigt, hvis parterne ved oprettelsen

- 1) opfyldte betingelserne i § 6, § 9 og § 10 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og
- 2) ikke havde oprettet testamente efter § 87, hvorefter en anden samlever har arveret.

Stk. 2. Et testamente efter § 87 er endvidere kun gyldigt, hvis parterne på tidspunktet for den førstafdøde samlevers død levede sammen på fælles bopæl og

- 1) ventede, havde eller havde haft et fælles barn eller
- 2) havde levet sammen på den fælles bopæl i et ægteskabslignende forhold i de sidste 2 år.

Stk. 3. En fælles bopæl anses ikke for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution.«

[Præcisering af ordlyden]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Der er tale om en redaktionel ændring.

Til nr. 2

Efter det fremsatte lovforslags § 11, stk. 2, kan en længstlevende ægtefælle altid af boet udtage så meget, at værdien heraf sammenlagt med den længstlevendes bos- og arvelod samt fuldstændige

særeje udgør indtil 500.000 kr. Denne såkaldte ret til suppleringsarv fortrænger andre arvingers arveret, herunder livsarvingernes tvangsarveret, og kan ikke fratages ægtefællen ved testamente. Det følger af lovforslagets § 11, stk. 3, at bl.a. pensions- og forsikringsbeløb, som ægtefællen får udbetalt i anledning af dødsfaldet, skal medregnes ved beregningen af retten til suppleringsarv. Efter den gældende arvelov indgår sådanne beløb som hovedregel ikke i beregningen.

Et væsentligt formål med forslaget til ny arvelov er at styrke den længstlevende ægtefælles arveretlige stilling.

I lyset af dels medtagelsen af pensions- og forsikringsbeløb i beregningen af retten til suppleringsarv, dels den foreslåede nedsættelse af ægtefællens tvangsarvebrøk til 1/4 af den legale arvelod, finder Justitsministeriet efter en fornyet vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at forhøje beløbsgrænsen for ægtefællens ret til tvangsarv fra 500.000 kr. til 600.000 kr. En sådan forhøjelse af beløbsgrænsen vil indebære, at retten til suppleringsarv vil kunne påberåbes i videre omfang, samtidig med at reglen bevarer sin karakter som en social beskyttelsesregel.

Beløbsgrænsen skal reguleres årligt med tilpasningskvotienten efter reglerne i lov om en satsreguleringsprocent, jf. lovforslagets § 97.

Til nr. 3

Det fremsatte lovforslags § 15 omhandler fordeling af arven efter den længstlevende ægtefælle i de tilfælde, hvor den førstafdøde ægtefælle ikke efterlod sig nogen livsarvinger og den længstlevende ægtefælle derfor var enearving. I disse tilfælde er udgangspunktet, at arven efter den længstlevende skal deles med halvdelen til hver ægtefælles slægtsarvinger.

Dette gælder dog ikke, hvis der foreligger en af de situationer, der er nævnt i § 15, stk. 1, nr. 1-4. I sådanne situationer fordeles arven alene til den længstlevendes slægtsarvinger.

Efter § 15, stk. 1, nr. 2, skal arven efter længstlevende således ikke fordeles med halvdelen til hver ægtefælles slægtsarvinger, men alene til den længstlevendes slægtsarvinger, hvis den længstlevende ægtefælle har arvet en samlever efter et testamente oprettet i medfør af lovforslagets § 87. Hensigten med denne undtagelse er alene at fastslå, at hovedreglen i lovforslagets § 15 ikke gælder, hvis den længstlevende ægtefælle *efter* den førstafdøde ægtefælles død er indgået i en ny familiedannelse og som led heri har arvet en samlever efter et testamente oprettet i medfør af lovforslagets § 87. Har den længstlevende ægtefælle derimod *inden* ægteskabet arvet en samlever efter et testamente oprettet i medfør af lovforslagets § 87, er det ikke meningen, at undtagelsesbestemmelsen skal kunne anvendes. Det skyldes, at det nævnte hensyn til betydningen af en efterfølgende familiedannelse ikke gør sig gældende i disse tilfælde.

Med den foreslåede ændring præciseres det derfor, at undtagelsesbestemmelsen i § 15, stk. 1, nr. 2, alene skal finde anvendelse, hvis den længstlevende ægtefælle *efter* den førstafdøde ægtefælles død har arvet en samlever i henhold til et testamente oprettet i medfør af lovforslagets § 87.

Til nr. 4

Lovforslaget indeholder i § 16 regler om fordelingen af arven mellem den førstafdødes og den længstlevendes slægter, når en længstlevende ægtefælle, der har benyttet sig af retten til suppleringsarv (reglen i lovforslagets § 11, stk. 2), afgår ved døden.

Ligesom ved deling efter § 15 finder delingsreglerne i § 16 bl.a. ikke anvendelse, hvis længstlevende har arvet en samlever i henhold til et testamente oprettet i medfør af lovforslagets § 87, jf. § 16, stk. 1, nr. 2. I sådanne tilfælde fordeles arven således alene til længstlevendes slægtsarvinger.

Hensigten med reglen i § 16, stk. 1, nr. 2, er alene at fastslå, at hovedreglen i § 16 ikke gælder, hvis den længstlevende ægtefælle *efter* den førstafdøde ægtefælles død er indgået i en ny familiedannelse og som led heri har arvet en samlever efter et testamente oprettet i medfør af lovforslagets § 87. Har den længstlevende ægtefælle derimod *inden* ægteskabet arvet en samlever efter et testamente oprettet i medfør af lovforslagets § 87, er det ikke meningen, at undtagelsesbestemmelsen skal kunne anvendes. Det skyldes, at det nævnte hensyn til betydningen af en efterfølgende familiedannelse ikke gør sig gældende i disse tilfælde.

Med den foreslåede ændring præciseres det derfor, at undtagelsesbestemmelsen i § 16, stk. 1, nr. 2, alene skal finde anvendelse, hvis den længstlevende ægtefælle *efter* den førstafdøde ægtefælles død har arvet en samlever efter et testamente oprettet i medfør af lovforslagets § 87.

Til nr. 5

Efter lovforslagets § 11, stk. 2, kan en længstlevende ægtefælle altid udtage så meget af boet, at værdien heraf sammenlagt med den længstlevendes bos- og arvelod samt fuldstændige særeje udgør indtil 500.000 kr. (retten til suppleringsarv).

Lovforslaget indeholder i § 16 regler om fordelingen af arven mellem den førstafdødes og den længstlevendes slægter, når en længstlevende ægtefælle, der har benyttet sig af sin ret efter § 11, stk. 2, afgår ved døden.

I det fremsatte lovforslags § 16, stk. 6, foreslås det, at arv, som en særlivsarving – eller dennes livsarvinger, jf. lovforslagets § 1, stk. 2 – har modtaget ved den førstafdøde ægtefælles død, skal fradrages i arv, som særlivsarvingen modtager efter den længstlevende ægtefælle.

Bestemmelsen kan forstås således, at fradraget af den arv, som særlivsarvingen har fået udbetalt efter den førstafdøde ægtefælle i tilfælde, hvor ægtefællen har arvet efter at have benyttet sig af retten til suppleringsarv, skal ske krone for krone. Dette ville indebære følgende fordeling af arven:

M har særbarnet S, og H har særbarnet D. M dør, og det samlede fællesbo er på 600.000 kr.

H gør brug af retten til suppleringsarv og udtager på skiftet 500.000 kr. S arver 100.000 kr.

Ved H's død arver S ved uændret formue halvdelen af boet efter H, hvorfra skal trækkes den allerede udbetalte arv på 100.000 kr. S arver således 150.000 kr. efter H og får i alt 250.000 kr. D arver 350.000 kr. efter H.

En sådan forståelse af bestemmelsen ville, som det fremgår af eksemplet, indebære, at D og S ikke bliver ligestillet i arvemæssig henseende, men at D kommer til at arve 100.000 kr. mere end S.

Dette har ikke været hensigten med reglen, og det foreslås derfor præciseret i bestemmelsen, at fradraget skal ske på samme måde, som hvis der havde været tale om et arveforskud.

Med den foreslåede ændring præciseres det således, at fradraget af den arv, som særlivsarvingen har fået udbetalt efter den førstafdøde ægtefælle i tilfælde, hvor ægtefællen har arvet efter at have benyttet sig af retten til suppleringsarv, skal ske på samme måde, som hvis der havde været tale om et arveforskud, jf. lovforslagets § 47, stk. 1.

Det betyder, at arv, som en særlivsarving efter den førstafdøde ægtefælle tidligere har fået udbetalt, skal lægges til boet efter den længstlevende ægtefælle ved beregningen af arvelodder og tvangsarv, hvis boet er omfattet af lovforslagets § 16, stk. 2 eller 3. Hvis den tidligere udbetalte arv ikke fuldt ud kan fradrages i den arv, som særlivsarvingen efter den førstafdøde ægtefælle skal have udbetalt ved den længstlevendes død, skal der endvidere kun tillægges et beløb svarende til den pågældendes arvelod.

Den tilsigtede anvendelse af lovforslagets § 16, stk. 6, kan illustreres med følgende eksempel:

M har særbarnet S, og H har særbarnet D. M dør, og det samlede fællesbo er på 600.000 kr.

H gør brug af retten til suppleringsarv og udtager på skiftet 500.000 kr. S arver 100.000 kr.

Ved H's død skal den allerede udbetalte arv til S på 100.000 kr. behandles på samme måde som et arveforskud, dvs. at arven lægges til beholdningen i boet efter H, som herefter er på 600.000 kr. under forudsætning af, at H's økonomiske forhold er uændrede. S arver herefter 300.000 kr., hvorfra skal fratrækkes den allerede udbetalte arv på 100.000 kr., og det vil sige, at S ved H's død får udbetalt 200.000 kr. D arver i alt 300.000 kr.

Til nr. 6

Den foreslåede ændrede affattelse af bestemmelsen er alene af redaktionel og præciserende karakter og indebærer ingen ændring i, hvornår et udvidet samlevertestamente er ugyldigt.

Birthe Rønn Hornbech (V) Michael Aastrup Jensen (V) Karsten Nonbo (V) Søren Pind (V)
Peter Skaarup (DF) fmd. Kim Christiansen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Tom Behnke (KF)
Allan Niebuhr (KF) Simon Pihl Sørensen (S) Per Kaalund (S) Lissa Mathiasen (S)
Lise von Seelen (S) Elisabeth Arnold (RV) Simon Emil Ammitzbøll (RV)
Anne Baastrup (SF) nfm. Line Barfod (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11	Uden for Folketingsgrupperne (UFG)	3

Oversigt over bilag vedrørende L 100

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsoversigt og høringssvar
2	Udkast til tidsplan
3	Endelig tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 22/1-07 fra lektor, cand.jur., ph.d. Rasmus Kristian Feldthusen, Københavns Universitet
5	Henvendelse af 16/2-07 fra advokat Olav Willadsen, Glostrup
6	Bilag tilbagetaget
7	1. udkast til betækning
8	Oplæg til internt ekspertmøde om legal arveret og udvidet samlever-testamente for ugifte samlevende
9	Ændringsforslag fra justitsministeren
10	2. udkast til betækning
11	Meddelelse om internt ekspertmøde
12	Deltagerliste til internt ekspertmøde om arveloven
13	Materiale modtaget i forbindelse med Finn Taksøe-Jensens indlæg ved internt ekspertmøde i Retsudvalget
14	Materiale fra internt ekspertmøde fra Kirsten Reimers Lund
15	Ændringsforslag fra justitsministeren
16	3. udkast til betækning
17	Henvendelse af 3/5-07 fra Birgit Brunstedt, Slagelse
18	Ændringsforslag fra justitsministeren
19	4. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 100

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 22/1-07 fra lektor, cand.jur., ph.d. Rasmus Kristian Feldthusen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren kan bekræfte, at nedsættelse af livsarvingernes tvangsarv, for så vidt angår sammenbragte familier, i praksis vil bevirke, at biologiske børns arv bliver relativt mindre i forhold til arveladeres ikkebiologiske børns arv, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om redegørelse for forholdet mellem forslaget om at begrænse livsarvingers tvangsarv og forslaget om, at arvelader kan begrænse en livsarvinges arv til 1 mio. kr., til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om retten til suppleringsarv, til justitsministeren, og ministerens

-
- svar herpå
- 5 Spm. om beløbsgrænsen for ægtefællens udtagelsesret, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om at hæve beløbsgrænsen for ægtefællens udtagelsesret til det dobbelte, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om samleverens arveretlige stilling, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om samleverens arveretlige stilling, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om udvidet samlevertestamente, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om udvidet samlevertestamente, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om samlevernes adgang til at tilgodese hinanden gennem et gensidigt begunstigende testamente, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om at fjerne kravet om samliv de sidste 2 år på tidspunktet for førstafdødes samlevers død som gyldighedsbetingelserne for udvidet samlevertestamente, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om hovedtrækkene i den oplysningsindsats, som vil finde sted i forbindelse med ikrafttrædelsen af den nye arvelov, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om den forventede oplysningsindsats i forbindelse med forslaget om udvidet samlevertestamente, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om at lade lovforslaget eller dele heraf være omfattet af lovovervågning, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvordan en lovovervågning i hovedtræk vil kunne tilrettelægges, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om en oversigt, som på overskuelig vis sammenholder hovedpunkter i den gældende arvelov med lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om kommentar til henvendelsen af 16/2-07 fra advokat Olav Willadsen, Glostrup, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. Tilbagetaget
- 20 Spm. om arv efter en umyndiggjort person, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om den arveretlige stilling i et konkret tilfælde, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om kommentar til materiale modtaget i forbindelse med Finn Taksø-Jensens indlæg ved internt ekspertmøde i Retsudvalget 26/4-07 vedr. lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om kommentar til materiale modtaget i forbindelse med Kirsten Reimers Lunds indlæg ved internt ekspertmøde i Retsudvalget 26/4-07 vedr. lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 24 Spm., om den længstlevende ægtefælle med det fremsatte lovforslag vil blive ringere stillet, end tilfældet er i dag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvordan det kan sikres, at der sker en løbende vurdering af konsekvenserne af den foreslåede nye lovgivning, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om kommentar til henvendelsen af 3/5-07 fra Birgit Brunstedt, Slagelse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, hvorefter beløbsgrænsen for ægtefællens ret til suppleringsarv ændres fra 500.000 kr. til 600.000 kr., til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om de situationer, hvor en ægtefælle opretter testamente, hvorefter den længstlevende ægtefælles arv forringes, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

2 af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og ministerens svar herpå

Spørgsmål og svar er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 15:

Vil ministeren med henvisning til at der er tale om en meget principiel lovgivning, som i realiteten vedrører alle, overveje, at lade lovforslaget eller dele heraf være omfattet af lovovervågning?

Svar:

Forslaget til en ny arvelov indeholder principielle og grundlæggende regler af betydning for hele befolkningen.

På den ene side er det væsentligt ved vedtagelsen af sådanne regler at være opmærksom på, at reglerne ikke efterfølgende bør være genstand for hyppige ændringer. Testamentariske dispositioner er således kendetegnet ved, at de ofte oprettes med et langsigtet perspektiv og tager udgangspunkt i, at reglerne vedbliver med at have den udformning, som var gældende ved foretagelsen af dispositionen.

På den anden side kan netop hensynet til reglernes principielle og grundlæggende karakter indebære, at der er behov for at følge op på væsentlige nydannelser på området.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at der bør iværksættes lovovervågning af de nye regler om adgangen til at oprette udvidet samlevertestamente.

Lovovervågningen vil blive iværksat et passende tidsrum, f.eks. 5 år, efter lovens ikrafttræden. På dette tidspunkt vil bl.a. domstolene og Advokatrådet have grundlag for at udtale sig nærmere om reglernes anvendelse i praksis.

Justitsministeriet vil naturligvis orientere Retsudvalget om udfaldet af lovovervågningen.

Spørgsmål 28:

Vil ministeren være indstillet på at lade loven være omfattet af lovovervågning for så vidt angår de situationer, hvor en ægtefælle opretter testamente, hvorefter den længstlevende ægtefælles arv forringes?

Svar:

Forslaget til ny arvelov indebærer samlet set en betydelig styrkelse af den længstlevende ægtefælles arveretlige stilling. Det foreslås bl.a., at ægtefællens legale arv forhøjes fra 1/3 til 1/2 af boet i tilfælde, hvor arveladeren efterlader sig livsarvinger.

Samtidig foreslås det, at ægtefællens tvangsarv nedsættes fra 1/2 til 1/4 af den legale arvelod.

Forslaget om nedsættelse af ægtefællens tvangsarv skal ses på baggrund af, at ægtefællens ret til tvangsarv formentlig kun har praktisk betydning i meget få tilfælde, fordi ægtefæller som hovedregel vil ønske at begunstige hinanden i et testamente.

En ægtefælle, der ikke ønsker, at den anden ægtefælle skal arve den pågældende, vil som udgangspunkt blive separeret eller skilt og derved bringe den gensidige arveret, herunder tvangsarveretten til ophør.

En begrænsning af ægtefællens arv til tvangsarven kan imidlertid være et hensigtsmæssigt led i f.eks. et generationsskifte af en erhvervsvirksomhed til en livsarving.

Det kan dog ikke udelukkes, at der vil kunne forekomme tilfælde, hvor ægtefællen af andre – herunder mindre lødige - grunde ved testamente begrænser den anden ægtefælles arv til tvangsarven.

Der kan derfor være grund til at være opmærksom på, om adgangen til at begrænse ægtefællens arv til tvangsarven udnyttes på en måde og i et omfang, som indebærer en generel forringelse af ægtefællens retsstilling,

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at der bør iværksættes lovovervågning af de nye regler om ægtefællens tvangsarveret.

Lovovervågningen vil blive iværksat et passende tidsrum, f.eks. 5 år, efter lovens ikrafttræden. På dette tidspunkt vil bl.a. domstolene og Advokatrådet have grundlag for at udtale sig nærmere om reglernes anvendelse i praksis.

Justitsministeriet vil naturligvis orientere Retsudvalget om udfaldet af lovovervågningen.